

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

10 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut și de avocatul Silvia Timuș în numele inculpatului, în cauza penală în privința lui

***Berbec Victoria** Xxxxxx, născută la xx xxxxx
xxxx, originară din s. XXXXXXX XXXXXXX,
r-nul Xxxxx, domiciliată s. XXXXXX, r-nul
XXXXX XXXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.01.2015 - 21.04.2016;

Instanța de apel: 18.05.2016 - 06.10.2016;

Instanța de recurs: 15.02.2017 - 10.05.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 21 aprilie 2016, Victoria Berbec a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 11 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial fiind dispusă încasarea de la Victoria Berbec în beneficiul Ludmilei Catana (Beliakova), prejudiciul moral în sumă de 100000 lei.

A fost dispusă încasarea de la Victoria Berbec în beneficiul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legală ambulatorie, în sumă de 997 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Victoria Berbec la 12 octombrie 2013, aproximativ la ora 22.00, aflându-se în domiciliul său amplasat pe adresa s. Xxxxx, r-nul Ștefan Vodă, unde se mai afla în ospetie cet. Igor Catana, în urma unei cerți apărute spontan între ea și Igor Catana, având scopul de a-l omorî pe ultimul, cu un cuțit de bucătărie, i-a aplicat câteva lovituri în cutia toracică (inimă), cauzându-i vătămare gravă a sănătății, leziune corporală, care în scurt timp, a dus la decesul victimei Igor Catana.

3. Avocatul Tatiana Pavlenco în numele inculpatului, a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza art. 146 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

În motivarea apelului a invocat că, la examinarea cauzei de către acuzare nu a fost demonstrată prezența intenției directe la săvârșirea omorului, nefiind întrunită latura subiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal.

A indicat apelantul că, prima instanță nu s-a expus asupra declarațiilor inculpatului care coroborează cu raportul de cercetare specializată psihologic-judiciară nr. 11/363 C din 12 decembrie 2014, potrivit căruia Victoria Berbec în momentul săvârșirii infracțiunii se afla în stare de afect fiziologic ilustrat de indicii precum prezența amneziei-îngustarea conștiinței provocată de fixare pe stimulul iritant afectogen (frica de viol), starea de șoc ulterioară săvârșirii infracțiunii (stare postafectivă), remușcările imediate după infracțiune, încercarea de a salva viața victimei, regretele asupra celor întâmplate.

Persoana expertizată, Victoria Berbec în timpul săvârșirii infracțiunii avea conștiința limitată determinată de memoria lacunară în timpul săvârșirii crimei, de perceperea pericolului de a fi agresată, violată în propria casă, conștientizarea insecurității totale din partea membrilor familiei și a celor din jur ceea ce poate duce la un comportament inadecvat în situații tensionate sau în prezența pericolului.

Subsidiar apelantul a invocat că, cuantumul prejudiciului moral încasat din contul inculpatului este exagerat, or, aprecierea acestuia se face în funcție de circumstanțele cauzei, însă instanța nu a luat în considerație vârsta tânără a inculpatului, lipsa unui loc permanent de lucru, nivelul de pregătire profesională, precum și comportamentul agresiv al victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Victoria Berbec a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 146 Cod penal, la 3 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

4.1. Pentru a se pronunța instanța de apel a reținut în fapt că, la 12 octombrie 2013, aproximativ la ora 22.00, la domiciliul Victoriei Berbec amplasat pe adresa s. Xxxxx, r-nul Ștefan Vodă, fără consimțământul stăpânilor în oșpeție au venit cet. Oleg Pascari, născut în anul xxxx și Igor Catana, născut în anul xxxx.

La un moment dat Igor Catana aflându-se în stare de ebrietate, a ieșit în curtea casei unde se afla Victoria Berbec și i-a solicitat ultimei să întretină cu el un raport sexual, ca rezultat fiind refuzat.

Reacție la refuz, Igor Catana a început a manifesta un comportament fizic și verbal agresiv, a insultat-o pe Victoria Berbec cu cuvinte injurioase, ulterior s-a apropiat de aceasta începând să o acosteze, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 180 din 14 octombrie 2013, vătămare corporală neînsemnată.

Victoria Berbec încercând să fugă de Igor Catana s-a retras în anexa casei de locuit, dar fiind urmărită de către agresor ca urmare a acțiunilor ilegale ale acestuia la Victoria Berbec în mod subit s-a dezvoltat o stare de afect provocată de acte de violență și insulte grave imorale din partea victimei în urma acestei stări Victoria Berbec a luat un cuțit de bucătărie cu care i-a aplicat lui Igor Catana

o lovitură în regiunea cutiei toracice (inimă), cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1279 din 13 octombrie 2013, vătămare gravă a sănătății, leziune corporală care în scurt timp a dus la decesul victimei.

4.2. Pentru a ajunge la concluzia enunțată instanța de apel a reținut că, vina inculpatului Victoria Berbec în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 146 Cod penal se confirmă prin următoarele probe: declarațiile inculpatului Victoria Berbec; succesoriului părții vătămate, Vera Catana; martorilor Oleg Pascari; Oleg Stepanenco; Vladimir Catana; Angela Culin; raportul de expertiză medico-legală nr. 103 din 17 octombrie 2013 (f.d.91-96, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 180 din 15 octombrie 2013 (f.d.87-88, vol. I); planul schemă, anexat la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 octombrie 2013 (f.d.11, vol. I); raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 841a-2013 din 09 decembrie 2013 (f.d.139-verso, vol. I); raportul de cercetare specializată psihologică-judiciară nr. 11/363 Seria C din 12 decembrie 2014 (f.d.169-183, vol. I);

Apreciind în cumul toate probele, instanța de apel a ajuns la concluzia că, învinuirea adusă prin rechizitoriu inculpatului, conform art. 145 alin. (1) Cod penal, adică „omorul unei persoane săvârșit cu intenție”, nu este corectă și întemeiată, deoarece în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei în prima instanță nu a fost constatat care ar fi fost scopul Victoriei Berbec de a-l omorî pe Igor Catana, or acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre a-și salva propria persoană de la acțiuni ilegale violente însoțite și de insulte grave din partea victimei.

Faptul depistării de leziuni corporale la Victoria Berbec demonstrează că în momentul săvârșirii infracțiunii a fost agresată de către partea vătămată și aceste circumstanțe incontestabil dovedesc versiunea inculpatului ce l-a determinat de a reacționa în anumit mod ca o ripostă la acțiunile ilegale întreprinse de către Igor Catana.

Instanța de apel a indicat că, Victoria Berbec nu a avut intenția de a omorî partea vătămată, ea nu avea o altă alternativă în situația creată știind că mama sa, concubinul ei și Oleg Pascari erau în stare de ebrietate și la acostările lui Igor Catana nu au reacționat în careva mod pentru a-l calma, fiind venită recent cu traiul în s. Xxxxx, r-nul Ștefan Vodă, nu cunoștea persoane la care ar fi putut apela, deci fiind în stare de incertitudine și nesiguranță, stare survenită în timpul acțiunilor violente și imediat după aceasta, fapt ce o lipsea de posibilitatea de a-și controla în deplină măsură acțiunile, iar reacțiile emoționale ale inculpatului la momentul săvârșirii infracțiunii imputate se confirmă prin raportul de cercetare psihologică-judiciară din 12 decembrie 2014, Victoria Berbec fiind în stare de afect fiziologic.

Instanța de apel a considerat că, nu este confirmat semnul calificativ „intenție la omucidere”, or pentru calificare este irelevant dacă făptuitorul a acționat direct și personal asupra victimei ori a recurs la un mijloc de apărare a integrității corporale în raport cu acțiunile violente întreprinse față de ea, instinct activat de o altă forță în anumite circumstanțe survenite în mod subit și provocate de actele de violență și insulte grave din partea victimei.

În același context, instanța de apel a reiterat că omorul neagravată, prevăzut

la alin. (1) art. 145 Cod penal, poate fi săvârșit din următoarele motive: răzbunare, gelozie, ură, invidie, vanitate, lașitate, compătimire, motive huliganice etc, însă în speță motivul care predomină este riposta și intenția de apărare, care reprezintă reacția inculpatului la acțiunile părții vătămate.

Din declarațiile martorilor, instanța de apel a stabilit că, Igor Catana se afla în stare de ebrietate, iar inculpatul se afla într-o stare psihologică rea.

Martorul Oleg Pascari a declarat că „Victoria a intrat înapoi în cameră, fiind cu mâinile murdare de sânge și a început să strige tare, fiind în isterie că „l-a ucis”.

Totodată, instanța de apel a reținut că, prima instanță nu s-a expus asupra declarațiilor inculpatului, care a relatat, că „a ieșit afară și i-a văzut pe Igor Catana și Oleg Pascari intrând în curtea casei, le-a spus să plece... apoi, la un moment dat, ea a ieșit afară și a intrat în bucătărie cu concubinul mamei, peste cinci minute a ieșit afară și Igor Catana, i-a propus să întrețină relații sexuale, el a lovit-o cu capul de fântână, ea a căzut fără cunoștință..., a intrat în casă, fiind în coridor Igor Catana o întindea, ea a luat cuțitul de pe masă, care se afla în coridor și fără a conștientiza l-a împuns, țipa, plângea, era în stare de șoc... a menționat, că după ce a luat cuțitul în mână, ea nu a mai înțeles nimic”, declarații ce se confirmă și prin raportul de cercetare specializată psihologico-judiciară nr. 11/363 C din 12 decembrie 2014, potrivit căruia starea de afect în care se afla Victoria Berbec, a survenit în momentul săvârșirii acțiunilor ilicite ale părții vătămate întreprinse față de ea.

Instanța de apel a reținut ca greșită concluzia primei instanțe precum că, inculpatul are un caracter exploziv și tendințe de răzbunare și nu putea intra în stare de afect la propunerea pătimitului de a întreține un raport sexual, neînsoțit de un real pericol pentru viața și integritatea lui, ori caracterul psihologic și fiziologic al persoanei nu poate exclude aflarea în stare de afect în anumite situații concrete, totodată nefiind justă nici concluzia primei instanțe cu privire la lipsa pericolului pentru viața și integritatea persoanei agresate, ori greșit s-a interpretat că intenția de săvârșire a unui viol și infrațiunea de viol nu ar prezenta pericol pentru persoana agresată și în consecință nu ar fi sancționată penal.

Cercetând materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că la inculpat a apărut o emoție primară, de mare intensitate, expansivitate, durată redusă, dezvoltare unipolară și exprimare nemijlocită în comportament, însă prima instanță a ignorat faptul cum s-a prezentat inculpatul în procesul săvârșirii faptei și nu s-a expus asupra împrejurărilor, circumstanțelor în care Victoria Berbec era stăpânită de emoții primare, ea cert a înțeles că Igor Catana are intenția de a o viola.

Emoția, care nu are nimic comun cu tendința de răzbunare, a apărut brusc, pe neașteptate și pe negândite, în rezultatul incitării inculpatului prin acte care au acționat cu putere, cu intensitate și care au provocat mari suferințe fizice și psihice.

Prima instanță în mod greșit a concluzionat că, acțiunile Victoriei Berbec urmează a fi calificate ca omor intenționat din motiv că ultima a dispus de timp suficient pentru a înțelege, a aprecia și reacționa în mod adecvat spre a săvârși fapte intenționate de omucidere, însă instanța eronat nu a constatat cât timp a

trecut din momentul luării hotărârii și momentul executării infracțiunii, astfel ignorând declarațiile inculpatului, circumstanțele și împrejurările petrecerii cauzei de survenire a decesului lui Igor Catana.

Totodată, instanța de apel a remarcat că, în temeiul probelor dobândite, cauza penală în privința Victoriei Berbec, a fost remisă spre judecare în instanța de judecată în baza art. 146 Cod penal, apoi în instanță, fără careva probe suplimentare și recent descoperite ce ar fi răsturnat concluziile primare făcute de către procuror, acuzarea fără careva temei și nejustificat, fără a fi elucidate noi circumstanțe, a înaintat o nouă învinuire în sensul agravării situației inculpatului pentru aceleași fapte și circumstanțe.

Cu trimitere la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, instanța de apel a indicat că, prima instanță a depășit limitele judecării cauzei și a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, deși acuzatorul de stat prin ordonanța de modificare a învinuirii în ședința de judecată în sensul agravării ei în privința Victoriei Berbec, a interpretat incorect prevederile art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală, ori inculpatul nu a săvârșit o nouă infracțiune, nu au fost constatate noi circumstanțe ce ar fi influențat încadrarea faptelor într-o altă componentă de infracțiune mai gravă.

Condițiile descrise în norma art. 326 alin. (2) Cod de procedură penală nu au fost respectate atât de către acuzatorul de stat, cât și de instanța de judecată, în acest sens fiind încălcate și prevederile art. 93 Cod de procedură penală, deoarece instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe, care ar constata existența infracțiunii incriminate inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Sentința de condamnare a inculpatului Victoria Berbec în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, a fost întemeiată pe baza aceluiași probe dobândite și prezentate de către acuzator în confirmarea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 146 Cod penal.

4.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel cu trimitere la prevederile art. art. 61, 75-78 Cod penal, a indicat că, Victoria Berbec a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, care conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, careva circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite și a ajuns la concluzia că pedeapsa 3 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei este echitabilă.

5. Procurorul, în temeiul pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, cu trimitere la prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a invocat că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor inculpatului Victoria Berbec de la art. 145 alin. (1) Cod penal în baza art. 146 Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței de reîncadrare, fapt ce la caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Consideră procurorul că, în cazul dat, instanța de apel nu a îndeplinit

prevederile legii, precum și explicațiile din pct. 14) a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”.

Susține recurentul că vinovăția Victoriei Berbec în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, se probează prin declarațiile inculpatului Victoria Berbec din care rezultă că, acesta încearcă să-și justifice acțiunile sale prin prisma legitimei apărări, însă pe parcursul cercetării judecătorești a fost stabilit că a existat o disproporție vădită între actul de apărare și gravitatea atacului, inculpatul a acționat după consumarea atacului lui Igor Catana și a conștientizat că, ultimul nu avea intenția de a-i provoca consecințe ireparabile pentru viața și sănătatea sa, mai mult, în cadrul conflictului apărut, defunctul nu se folosea de obiecte special adaptate, pentru cauzarea leziunilor corporale; succesoriului părții vătămate, Vera Catana; martorilor Oleg Pascari și Vladimir Catana.

Cu referire la reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 146 Cod penal, în opinia acuzării, concluziile instanței de apel, contravin circumstanțelor de fapt al cauzei, deoarece loviturile cu cuțitul, aplicate părții vătămate cu putere, au avut drept scop din partea Victoriei Berbec, vătămarea unui organ de importanță vitală, fapt ce denotă că ultima, a acționat întru realizarea intenției sale infracționale, îndreptată nemijlocit spre săvârșirea omorului lui Igor Catana.

De asemenea instanța de apel, la calificarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 146 Cod penal, nu a ținut cont de particularitățile obiectului utilizat - cuțit de bucătărie cu vârful ascuțit, metoda utilizării cuțitului pentru a cauza daună vieții - aplicarea a două lovituri în regiunea vitală a corpului omenesc, iar în astfel de împrejurări, declanșarea decesului victimei, era inevitabilă.

Indică procurorul că, tabloul general al crimei este reflectat în mod obiectiv de raportul de expertiză medico-legală nr. 103 din 17 octombrie 2013, al examinării medico-legale a cadavrului Igor Catana (f.d.91-96, vol. I).

Prin cumulul de probe cercetate, procurorul consideră că s-a constatat că, inculpatul și partea vătămată au ieșit pe rând în ograda casei, lângă fântână, care se afla în apropiere de bucătărie. Ulterior, partea vătămată și inculpatul au intrat împreună în coridor, care se afla în imediata apropiere a bucătăriei, unde se aflau Oleg Pascari și tatăl vitreg al inculpatului.

Respectiv, Victoria Berbec a intrat în mod obișnuit în coridor, adică nu a fost fugărită de victimă, care a și reușit să se descalțe la intrarea în coridor.

Consideră acuzarea că, este relevant și faptul că, bucătăria și coridorul menționat, au un perete comun și în timpul conflictului ușa între aceste două încăperi era deschisă. În cazul, în care se produceau unele zgomote, acțiunile de molestare a părții vătămate față de inculpat, puteau fi curmate de către meseni.

Or, starea de afect, pe care o invocă apărarea, durează o perioadă scurtă.

Victoria Berbec s-a răzbunat pe Igor Catana, fiind deranjată de propunerea lui de a întreține raport sexual și de conflictul care s-a petrecut anterior afară.

Susține recurentul că, inculpatul nu a dat declarații veridice în totalitate, fapt ce se confirmă prin raportul de expertiză medico-legală nr. 180 din 15 octombrie 2013 (f.d.87-88, vol. I).

Astfel, declarațiile inculpatului precum că, Igor Catana a lovit-o cu capul de fântână și ea a căzut jos și de la lovitură și-a pierdut cunoștința, categoric nu corespund concluziilor expertizei, deoarece la inculpat nu au fost depistate leziuni în regiunea capului.

Conform planului schemă, anexat la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13 octombrie 2013, prin care a fost cercetat domiciliul Angelei Culin situat în s. Xxxxx, r-nul Ștefan Vodă, ultima fiind mama inculpatului, urmează că, bucătăria în care se aflau Oleg Pascari și tatăl vitreg al inculpatului se află în imediata apropiere a coridorului în care a fost omorâtă partea vătămată.

Mai mult, ambele camere au un perete comun și o ușă comună între ele (f.d.11, vol. I).

Menționează procurorul că, argumentele instanței de apel precum că inculpatul a săvârșit omorul fiind în stare de afect, sunt combătute și prin faptul că imediat după săvârșirea omorului, inculpatul a împachetat în polietilenă cuțitul cu care l-a înfipt pe Igor Catana și l-a aruncat în alt capăt al gospodăriei, după cum rezultă din schema locului săvârșirii infracțiunii, fapt ce denotă că, Victoria Berbec avea capacitatea de deliberare.

Astfel, în momentul când inculpatului i s-a propus întreținerea relațiilor sexuale, acesta a avut posibilitatea reală de a fugi sau de a chema pe cineva în ajutor, însă inculpatul a luat anume cuțitul de pe masă pentru a-l speria pe Igor Catana.

Relevant este și faptul că, inculpatul are leziuni corporale neînsemnate, deci pătimitul având forța fizică a unui bărbat, nu a agresat-o pe Victoria Berbec în așa stare, încât ea să nu se poată apăra, adică ea nu a avut nici un pericol al integrității sale, or dânsa se afla în incinta casei sale, mesenii fiind în camera din imediata apropiere și mama ei la fel era acasă.

Susține recurentul că, odată ce inculpatul a avut timp și posibilitate să ia cuțitul în mână fără a fi agresat de către partea vătămată, acesta în egală măsură a avut aceeași posibilitate reală de a părăsi încăperea.

Conform raportului de expertiză psihiatrico-legală nr. 841a-2013 din 03 decembrie 2013, inculpatul nu suferă de maladii psihice cronice, dar prezintă diagnosticul „Tulburare emoțional instabilă de personalitate”.

Inculpatul are un caracter dezechilibrat, irascibil, iritabil, exploziv, agresiv, conflictual, trăsături histrionice ca tendință de a fi lider, de a fi în centrul atenției, tendințe spre răzbunare, labilitate emoțională (f.d.139-verso, vol. I).

Invocă recurentul că, la momentul săvârșirii infracțiunii inculpatul nu se afla în stare de afect, deoarece trecuse un timp de la momentul propunerii părții vătămate de a întreține raport sexual până la lovirea lui cu cuțitul de către inculpat.

La fel, acțiunile de molestare ale părții vătămate nu au atins un grad sporit, or inculpatului nu i-au fost cauzate vătămări corporale ce ar denota insistența primului de a-și duce la final scopul său, mai mult, însuși inculpatul are un caracter exploziv și tendințe de răzbunare și nu putea intra în stare de afect la propunerea părții vătămate de a întreține un raport sexual, neînsoțită de un real pericol pentru viața și integritatea lui.

Menționează că, la materialele dosarului sunt anexate două rapoarte

nr. 841a-2013 de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie din 03 decembrie 2013 (f.d.138-141, vol. I) și nr. 11/363 seria C din 12 decembrie 2014 de cercetare specializată psihologic-judiciară (f.d.169-183, vol. I), care au fost întocmite în privința inculpatului și conțin descrieri similare ale caracterului lui instabil și irascibil, totuși ambele acte conțin concluzii complet contradictorii, din care motiv acuzarea consideră veridic raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 841a-2013 din 03 decembrie 2013, întocmit de medicii psihiatri cu un stagiu profesional de la 19 ani până la 49 ani, care au cunoștințe complexe în cauză și care nu au fost recuzați de nici o parte pe dosar, iar concluziile experților nu au fost contestate.

5.1. Avocatul Silvia Timuș în numele inculpatului, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care executarea pedepsei stabilite inculpatului să fie suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune în baza art. 90 Cod penal, iar cuantumul acțiunii civile să fie micșorat.

În motivarea recursului a invocat că, pedeapsa 3 ani închisoare pentru Victoria Berbec este prea aspră, iar în situația ei urmează să fie luate în considerație toate circumstanțele faptei săvârșite care au dus la săvârșirea omorului, și anume actele de violență și alte acte ilegale, imorale ale părții vătămate Igor Catana care era în stare de ebrietate și a solicitat inculpatului să întrețină raport sexual, iar ca reacție la refuz, Igor Catana a manifestat comportament fizic și verbal agresiv, a insultat-o pe Victoria Berbec cu cuvinte injurioase, ulterior a acostat-o cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 180 din 14 octombrie 2013, echimoze pe membrul superior drept și leziuni pe membrul inferior drept.

Cu trimitere la prevederile art. 61 Cod penal, a indicat recurentul că, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Consideră apărarea că, ar fi benefică aplicarea față de Victoria Berbec a prevederilor art. 90 Cod penal, care ar fi o pedeapsă echitabilă de reabilitare a persoanei condamnate din punct de vedere moral, care nu a avut intenția de a lipsi partea vătămată de viață.

Subsidiar a invocat recurentul că, avocatul Tatiana Pavlenco în apelul său a contestat și acțiunea civilă, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestui argument.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și

erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

6.1. Cu referire la recursul declarat de procuror.

Colegiul penal evidențiază că recurentul în recursul declarat invocă drept temei de casare pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, criticând decizia instanței de apel sub aspectul reîncadrării juridice a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 145 alin. (1) Cod penal în art. 146 Cod penal.

Instanța de recurs menționează că aceste temeiuri la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În atare împrejurări, instanța de recurs remarcă că instanța de apel judecând apelul declarat, conform art. 414 Cod de procedură penală, verificând temeinicia hotărârii primei instanțe, a ajuns la concluzia corectă că aceasta este neîntemeiată în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Victoria Berbec în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Astfel, analizând probele administrate în cauza penală, dându-le o nouă apreciere și constatând circumstanțele faptice săvârșite de inculpat, instanța de apel a reținut în sarcina acestuia elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 146 Cod penal.

La caz, se constată că titularul cererii de recurs critică soluția instanței de apel, sub aspectul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, invocând dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

În probarea alegațiilor invocate, recurentul a descris în conținutul recursului probe și circumstanțe, care în opinia lui nu au fost apreciate de instanța de apel la justa valoare sau au fost apreciate unilateral, însă, verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat prezenta cauză penală sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privind condamnarea inculpatului în baza art. 146 Cod penal.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse desfășurat în pct. 4. din prezenta decizie și a cărei redare repetată nu este necesară.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, Colegiul penal amintește că la etapa

judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, acesta fiind atributul exclusiv al acestor instanțe.

Deci, instanța de recurs nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea condamnării inculpatului în raport cu învinuirea imputată acestuia.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede, că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente specifică, că pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs, ori, în fapt și în drept, decizia instanței de apel corespunde tuturor normelor de drept procesual penal.

La fel, Colegiul penal constată că, instanța de apel, analizând elementele componente ale infracțiunii de omor săvârșit în stare de afect, corect a reținut că, la inculpat a apărut o emoție primară, de mare intensitate, expansivitate, durată redusă, dezvoltare unipolară și exprimare nemijlocită în comportament, Victoria Berbec fiind stăpânită de emoții primare, cert înțelegând că Igor Catana are intenția de a o viola.

Emoția, care nu are nimic comun cu tendința de răzbunare, a apărut brusc, pe neașteptate și pe negândite, în rezultatul incitării părții vătămate prin acte care au acționat cu putere, cu intensitate și care au provocat mari suferințe fizice și psihice.

Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului privind faptul că, rapoartele nr. 841a-2013 de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie din 03 decembrie 2013 și nr. 11/363 seria C din 12 decembrie 2014 de cercetare specializată psihologic-judiciară, întocmite în privința inculpatului, conțin descrieri similare ale caracterului instabil și irascibil, totuși ambele acte conțin concluzii complet contradictorii, din care motiv urma a fi apreciat ca fiind veridic raportul de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 841a-2013 din 03 decembrie 2013, întocmit de medicii psihiatri cu un stagiu profesional de la 19 ani până la 49 ani, care au cunoștințe complexe în cauză și care nu au fost recuzați de nici o parte pe dosar.

În acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, în raportul de

expertiză **psihiatrico**-legală ambulatorie nr. 841a-2013 din 03 decembrie 2013, este indicat că, constatarea stării de afect fiziologic ține de competența experților iar concluziile experților psihologi atestați în domeniu de care IMSP SCP MS nu dispune, iar din raportul de cercetare specializată **psihologic**-judiciară nr. 11/363 seria C din 12 decembrie 2014, rezultă că Victoria Berbec în timpul săvârșirii infracțiunii se afla în stare de afect fiziologic.

În virtutea considerentelor nominalizate în prezenta decizie, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului, nefiind identificată de instanța de recurs prezența unei erori judiciare, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticele formulate de către procuror în cererea de recurs ordinar deferit spre examinare.

6.2. Cu referire la recursul declarat de avocatul Silvia Timuș în numele inculpatului.

Colegiul penal sesizează că recurentul invocă ca temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, indicând că instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintată de succesorul părții vătămate, Ludmila Catana (Beliakova), totodată exprimându-și dezacordul și cu pedeapsa stabilită inculpatului.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de apel în urma examinării cauzei, a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Victoria Berbec a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 146 Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, iar faptul că instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile nu împiedică partea civilă de a se adresa cu acțiune civilă referitor la încasarea prejudiciului moral în instanța civilă.

La capitolul individualizării pedepsei, Colegiul penal reține că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75-78 Cod penal, corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei închisorii.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a dispozițiilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei aplicată de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Deci, la caz, se reține că, instanța de apel corect a constatat că condițiile

necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu au fost întrunite.

Astfel, în opinia instanței de recurs soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut și de avocatul Silvia Timuș în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui **Berbec Victoria Xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 iunie 2017.

Președinte

Judecătorii

Petru Ursache

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev